

Toren van Overmorgen

Instructieboekje

Een toren bouwen lijkt op het bouwen aan de toekomst. Je kunt het niet alleen, en zeker niet zonder te wankelen. Zo is het ook met het Brabant van Overmorgen: beleidskeuzes vragen om meer dan één blik of één waarheid. Juist de verscheidenheid aan waarden maakt een gesprek waardevol.

In vijf stappen verkennen jullie samen het Brabant van Overmorgen. Dat vraagt nieuwsgierigheid, lenigheid en de moed om het oneens te zijn. Laat je niet afschrikken door frictie. Juist daar, in het spanningsveld tussen waarden, ligt de kern van toekomstbestendige besluitvorming.

Durf te wankelen. Durf het oneens te zijn. Alleen zo blijft de Toren van Overmorgen staan.

Jos van den Broek
Directeur BrabantKennis

Benodigheden

- Instructieboekje
- Toren (bestaat uit 2 staanders en 3 cirkels)
- 6 waardencirkels
- 6 witte pionnen
- 6 grijze pionnen
- 12 zandkleurige pionnen
- 6 pennen en papier

Voor 2-6 personen
Duur: 45 minuten

Hierboven staat alles wat je nodig hebt voor een waardengedreven gesprek. Scan de QR code voor extra's, zoals een afprintbare template van een notulenblad en meer informatie over de Toren van Overmorgen.

De Toren van Overmorgen is ontwikkeld door BrabantKennis, in samenwerking met Fontys en cocosmos.

cocosmos

Start hier

Inleiding

Het doel van de Toren van Overmorgen is om toekomstbestendige besluitvorming te stimuleren. Het gespreksinstrument nodigt uit om een beleidskeuze vanuit verschillende perspectieven te bekijken, zodat je bewust wordt van blinde vlekken. De impact van een besluit verschilt namelijk per persoon.

Mensen denken en handelen vanuit hun eigen waarden. De waardencirkel van Schwartz [1] brengt in kaart welke waarden mensen wereldwijd belangrijk vinden op basis van onderzoek in meer dan 80 landen. Deze waarden vormen de basis van de Toren van Overmorgen.

Zijn jullie klaar om te ontdekken wat jullie voorgenomen besluit betekent voor mensen met verschillende waarden? Onthoud: zonder wrijving geen glans...

[1] Schwartz, S. H. (2012). An Overview of the Schwartz Theory of Basic Values. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1). <https://doi.org/10.9707/2307-0919.1116>

Stap 1

Persoonlijke start

Lees elke stap steeds hardop voor en zet een timer op iemands telefoon (zie tijdsuggestie onderin).

Deel de waardencirkels en witte pionnen uit: één cirkel en één witte pion per deelnemer.

Neem alle waarden op de waardencirkel door. Kies één waarde die persoonlijk het best bij jou past. Zet de witte pion op je eigen waardencirkel, in het vak van jouw gekozen waarde.

Stel jezelf aan elkaar voor aan de hand van je gekozen waarde. Vertel kort waarom je deze waarde hebt gekozen.

5 min.

Stap 2

Doel en voorgenomen besluit

Doel

Jullie gaan een voorgenomen besluit vanuit verschillende waarden bekijken. Daarvoor gebruiken we de Toren van Overmorgen. Het doel is om frictie op te zoeken door alle waarden te bespreken. Zo komt de toren in balans en kan er uiteindelijk een bewust besluit worden genomen.

Voorgenomen besluit

Zorg dat iedereen pen en papier heeft.

Overleg kort waar dit gesprek over gaat; welk besluit denken jullie te willen nemen? Schrijf het voorgenomen besluit op. Ga dan door naar stap 3.

Tip

Wil je de inzichten uit het gesprek vastleggen? Wijs iemand aan die naast deelnemer ook de rol van notulist aanneemt. Schrijf in stap 3 en 4 de genoemde argumenten per waarde op.

5 min.

Stap 3

Argumenteren vanuit jezelf

Ronde 1

De jongste deelnemer begint.

Welk argument kun je vóór of tegen het voorgenomen besluit bedenken, vanuit de waarde die jij in stap 1 gekozen hebt?

Noem je argument en plaats vervolgens je eigen witte pion op de toren. De plaatsing hangt af van je leeftijd, en of het een argument vóór of tegen is. Op de binnenste ring plaats je argumenten vóór het besluit, en op de buitenste ring plaats je argumenten tegen het besluit.

Daarna gaat de beurt met de klok mee naar de volgende persoon.

Ronde 2

Iedereen geweest? Deel nu de grijze pionnen uit: één grijze pion per deelnemer.

Ga dan weer met de klok mee. Noem een argument vanuit een andere waarde die jij ook belangrijk vindt. Plaats de grijze pion op de toren, bij de bijpassende waarde.

15 min.

Stap 4

Spanning opzoeken

Zoek frictie op om balans te behouden

Leg alle zandkleurige pionnen op tafel. Kijk naar de toren: is het in balans? Waar zijn nog geen pionnen geplaatst? Daar gaat nu verandering in komen.

Misschien was het al opgevallen dat tegenovergestelde waarden op de waardencirkel het verst van elkaar af liggen. We gaan de waardenspanningen opzoeken.

Kun je meer argumenten bedenken als je kijkt vanuit (tegengestelde) waarden die nog niet aan bod zijn gekomen? Beargumenteer voors en tegens op het voorgenomen besluit. Plaats per argument een zandkleurige pion op de bijbehorende waarde en leeftijdscategorie waarvoor je de aanname doet.

Komt de toren al meer in balans? Herhaal totdat alle waarden een keer aan bod zijn gekomen of de zandkleurige pionnen op zijn.

15 min.

Stap 5

De balans opmaken

Tijd om uit te zoomen. Teken allemaal een 'T' op papier. Schrijf individueel in de linkerkolom welke inzichten je hebt gekregen uit de waardenspanningen die je hebt ontdekt. Schrijf in de rechterkolom wat je ermee gaat doen.

Inzicht	Actie

Reflecteer daarna samen op het gesprek. Wat zijn jullie blinde vlekken: welke perspectieven missen aan tafel en welke aannames deden jullie? Wat ga je met de inzichten doen? Kies drie stappen die jullie willen zetten voordat jullie het besluit nemen.

Met de Toren van Overmorgen hebben jullie frictie opgezocht om de balans te behouden. Lukt het jou om deze mindset in je werk toe te passen? Houd de blik naar buiten en voorwaarts. Op naar het Brabant van Overmorgen!

5 min.